

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 312/2014**2014 m. kovo 26 d.****kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 ⁽¹⁾, ypač į jo 6 straipsnio 11 dalį,

kadangi:

- (1) siekiant užsibrėžto tikslo padidinti konkurencingumą ir užtikrinti, kad visi vartotojai galėtų pirkti energiją mažiausiomis kainomis, itin svarbu skubiai užbaigti kurti visiškai veikiančią ir tarpusavyje susietą energijos vidaus rinką, kuri padėtų užtikrinti tvarų energijos tiekimą Sąjungos ekonomikai prieinama kaina;
- (2) siekiant didesnės rinkos integracijos, svarbu, kad dujų perdavimo tinklų balansavimo taisyklės palengvintų prekybą dujomis balansavimo zonose ir taip padėtų siekti rinkos likvidumo. Todėl šiame reglamente nustatomos Sąjungos mastu suderintos balansavimo taisyklės, kurių tikslas – užtikrinti, kad tinklo naudotojai galėtų ekonomiškai efektyviai ir nediskriminaciniu principu valdyti savo balansą įvairiose balansavimo zonose visoje Sąjungoje;
- (3) šiuo reglamentu remiamas konkurencingos didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais rinkos Europos Sąjungoje kūrimas; tokia rinka suteiktų galimybę užtikrinti dujų tiekimo lankstumą, kad ir koks būtų tiekimo šaltinis; panaudojant rinkos mechanizmus tokias lanksčiai tiekiamas dujas būtų galima siūlyti įsigyti ir parduoti tinklo naudotojams, kad jie galėtų veiksmingai subalansuoti savo balansavimo portfelius, arba perdavimo sistemos operatoriui, kuris jas galėtų naudoti balansuodamas dujų perdavimo tinklą;
- (4) Reglamentu (EB) Nr. 715/2009 nustatyta nediskriminacinė taisyklė dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų siekiant užtikrinti tinkamą dujų vidaus rinkos veikimą. Rinka grindžiama balansavimo taisyklės per išlaidas atitinkančius disbalanso mokesčius finansškai skatintų tinklo naudotojų subalansuoti savo balansavimo portfelius;
- (5) tinklo naudotojams tenka atsakomybė balansuoti jų įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekį, o balansavimo taisyklėmis skatinama didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais rinka; nustatomos prekybos platformos, kad tinklo naudotojai ir perdavimo sistemos operatorius galėtų lengviau prekiauti dujomis. Prireikus perdavimo sistemos operatoriai užtikrina perdavimo tinklų likutinį balansavimą. Tuo tikslu perdavimo sistemos operatoriai turėtų laikytis vertinimo tvarkos. Vertinimo tvarka nustatyta taip, kad perdavimo sistemos operatoriai dujas įsigis atsižvelgdami į ekonominius ir veiklos aspektus, naudodami produktus, kuriuos būtų galima pateikti iš kuo įvairesnių tiekimo šaltinių, įskaitant produktus iš suskystintų gamtinių dujų įrenginių ir saugyklų. Perdavimo sistemos operatoriai turėtų siekti kuo labiau savo balansavimo poreikius tenkinti pirkdami ir parduodami trumpalaikius standartizuotus produktus didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais rinkoje;
- (6) kad tinklo naudotojai galėtų subalansuoti savo balansavimo portfelius, šiame reglamente taip pat nustatomi būtinieji informacijos teikimo reikalavimai siekiant įgyvendinti rinką grindžiamą balansavimo režimą. Todėl pagal šį reglamentą numatytais informacijos šrautais siekiama palaikyti paros balansavimo režimą ir teikti informaciją, reikalingą tinklo naudotojui, kad jis ekonomiškai efektyviai galėtų valdyti savo riziką ir galimybes;
- (7) be neskelbtinos komercinės informacijos apsaugos, pagal šį reglamentą perdavimo sistemos operatoriai turėtų saugoti informacijos ir duomenų, pateiktų šio reglamento įgyvendinimo tikslu, konfidencialumą ir neturėtų tos informacijos ar duomenų visiškai ar iš dalies atskleisti trečiosioms šalims, išskyrus teisėtus atvejus ir tiek, kiek teisėta;

⁽¹⁾ OL L 211, 2009 8 14, p. 36.

- (8) šis reglamentas priimtas remiantis Reglamentu (EB) Nr. 715/2009, kurį jis papildo ir yra jo sudedamoji dalis. Nuorodos į Reglamentą (EB) Nr. 715/2009 kituose teisės aktuose laikomos nuorodomis ir į šį reglamentą. Pagrindinės naujos infrastruktūros, kuriai leista netaikyti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB ⁽¹⁾ 32 straipsnio arba anksčiau galiojusios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/55/EB ⁽²⁾ 18 straipsnio, pajėgumams, kuriems ta išimtis netaikoma, šis reglamentas taikomas tiek, kiek tai neprieštarauja tokiai išimčiai. Šis reglamentas taikomas atsižvelgiant į jungiamųjų dujotiekių ypatumus;
- (9) šis reglamentas parengtas Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnyje nustatyta tvarka. Juo toliau derinamos Reglamento (EB) Nr. 715/2009 21 straipsnyje nustatytos balansavimo taisyklės siekiant palengvinti prekybą dujomis;
- (10) į šį reglamentą įtrauktos nuostatos, kurios taikomos skirstymo sistemos operatoriams ir kuriomis siekiama suderinti jų pareigas tik tada ir tiek, kiek tai būtina siekiant tinkamai įgyvendinti šias nuostatas;
- (11) nacionalinės reguliavimo institucijos ir perdavimo sistemos operatoriai turėtų atsižvelgti į geriausią patirtį ir pastangas suderinti šio reglamento įgyvendinimo procesus. Veikdamos pagal Reglamento (EB) Nr. 713/2009 ⁽³⁾ 7 straipsnį Agentūra ir nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad balansavimo taisyklės visoje Sąjungoje būtų įgyvendinamos kuo veiksmingiau;
- (12) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2009/73/EB 51 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomas tinklo kodeksas, kuriame išdėstomos dujų balansavimo taisyklės, įskaitant su tinklu susijusias kiekio paraiškų procedūras, disbalanso mokesčių, su paros disbalanso mokesčiu susijusių atsiskaitymo procesų ir perdavimo sistemos operatorių tinklų eksploatacinio balansavimo taisykles.

⁽¹⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/55/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 94).

⁽²⁾ 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2003/55/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 98/30/EB (OL L 176, 2003 7 15, p. 57).

⁽³⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 713/2009, įsteigiantis Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (OL L 211, 2009 8 14, p. 1).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas Europos Sąjungoje esančioms balansavimo zonoms.
2. Šis reglamentas netaikomas balansavimo zonoms valstybėse narėse, kuriose pagal Direktyvos 2009/73/EB 49 straipsnį taikoma leidžianti nukrypti nuostata.
3. Šis reglamentas netaikomas paskirstyto ir faktinio suvartoto kiekio, nustatyto pagal vėliau gautus galutinių vartotojų skaitiklių rodmenis, suderinimui.
4. Šis reglamentas netaikomas avarinėse situacijose, kai perdavimo sistemos operatorius įgyvendina specialias priemones, apibrėžtas atitinkamai pagal taikomas nacionalines taisykles ir pagal 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 994/2010 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių ⁽⁴⁾.
5. Šuo reglamentu nustatytos su tinklo naudotojais susijusios atitinkamos teisės ir pareigos, taikomos tik tiems tinklo naudotojams, kurie yra sudarę teisiškai saistantį susitarimą (transportavimo arba kitokią sutartį), pagal kurį jie gali teikti 5 straipsnyje numatytus sandorių pranešimus.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys nustatytos Reglamento (EB) Nr. 715/2009 2 straipsnyje, Komisijos reglamento (ES) Nr. 984/2013, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir papildomas Reglamentas (EB) Nr. 715/2009 ⁽⁵⁾, 3 straipsnyje ir Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnyje. Kitų vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) balansavimo zona – įleidimo-išleidimo sistema, kurioje taikomas tam tikras balansavimo režimas ir kuri gali apimti skirstymo sistemas ar dalį jų;
- 2) balansavimo veiksmas – veiksmas, kurį atlieka perdavimo sistemos operatorius, kad pakeistų dujų srautus į perdavimo tinklą arba iš jo, išskyrus veiksmus, susijusius su dujomis, kurios neapskaitytos kaip iš sistemos išleistos dujos, ir dujomis, kurias perdavimo sistemos operatorius naudoja sistemai eksploatuoti;

⁽⁴⁾ OL L 295, 2010 11 12, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 273, 2013 10 15, p. 5.

- 3) balansavimo neutralumo mokestis – su perdavimo sistemos operatoriaus atliekamais balansavimo veiksmais susijęs gautos arba gautinos ir sumokėtos arba mokėtinos sumos skirtumui lygus mokestis, kurį jis atitinkamiems tinklo naudotojams turi mokėti arba iš jų imti;
- 4) prekybos platforma – prekybos platformos operatoriaus teikiama ir tvarkoma elektroninė sistema, kuria naudojamiesi prekybos dalyviai gali teikti ir priimti, taip pat patikslinti ir atšaukti siūlymus pirkti ir parduoti dujas, kurių reikia trumpalaikiams dujų paklausos ar pasiūlos svyravimams išlyginti pagal prekybos platformoje galiojančias sąlygas ir kuriomis perdavimo sistemos operatorius prekiauja vykdydamas balansavimo veiksmus;
- 5) prekybos dalyvis – tinklo naudotojas arba perdavimo sistemos operatorius, kuris yra sudaręs sutartį su prekybos platformos operatoriumi ir atitinka būtinas sandorių sudarymo prekybos platformoje sąlygas;
- 6) balansavimo platforma – prekybos platforma, kurioje perdavimo sistemos operatorius dalyvauja visuose prekybos sandoriuose;
- 7) balansavimo paslauga – pagal sutartį perdavimo sistemos operatoriumi teikiama dujų paklausos ar pasiūlos trumpalaikių svyravimų išlyginimo paslauga, kuri nėra trumpalaikis standartizuotas produktas;
- 8) patvirtintas kiekis – perdavimo sistemos operatoriaus patvirtintas dujų kiekis, kuris, kaip numatoma pagal pirminį arba patikslintą tvarkaraštį, tekės dujų tiekimo parą D;
- 9) paros disbalanso mokestis – pinigų suma, kurią tinklo naudotojas moka arba gauna už paros disbalanso dydį;
- 10) matuojamas kas parą – dujų kiekis matuojamas ir duomenys surenkami vieną kartą per dujų tiekimo parą;
- 11) matuojamas einamąją parą – dujų kiekis matuojamas ir duomenys surenkami bent du kartus per dujų tiekimo parą;
- 12) matuojamas ne kas parą – dujų kiekis matuojamas ir duomenys surenkami rečiau nei vieną kartą per dujų tiekimo parą;
- 13) balansavimo portfelis – sugrupuoti tinklo naudotojo įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekiai;
- 14) pranešamas kiekis – dujų kiekis, perdavimo sistemos operatoriaus perduotas tinklo naudotojui, tinklo naudotojo perduotas perdavimo sistemos operatoriumi, vieno tinklo naudotojo perduotas kitam ar perkeltas iš vieno balansavimo portfelio į kitą;
- 15) priskirtas kiekis – dujų kiekis, kurį perdavimo sistemos operatorius priskyrė tinklo naudotojui kaip įleidžiamų arba išleidžiamų dujų kiekį, išreikštą kWh, siekdamas nustatyti paros disbalanso kiekį;
- 16) patikslintos kiekio paraiškos ciklas – perdavimo sistemos operatoriaus vykdomas procesas, per kurį iš tinklo naudotojo gavus patikslintą kiekio paraišką jam pateikiamas pranešimas apie patvirtintą kiekį;
- 17) einamosios paros mokestis – mokestis, kurį perdavimo sistemos operatorius ima iš tinklo naudotojo arba jam moka, atsižvelgdamas į einamosios paros įpareigojimą;
- 18) einamosios paros įpareigojimas – su einamąją dujų tiekimo parą tinklo naudotojų įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekiu susijusių taisyklių, kurias perdavimo sistemos operatorius taiko tinklo naudotojams, rinkinys;
- 19) bazinis atvejis – informacijos teikimo modelis, kai informacija apie matuojamą ne kas parą išleidžiamų dujų kiekį yra kitos paros ir einamosios paros prognozės;
- 20) 1 variantas – informacijos teikimo modelis, kai informacija apie ne kas parą ir kas parą matuojamą išleidžiamų dujų kiekį grindžiama matuojamų srautų per dujų tiekimo parą paskirstymu;
- 21) 2 variantas – informacijos teikimo modelis, kai informacija apie ne kas parą matuojamą išleidžiamų dujų kiekį yra kitos paros prognozė.

II SKYRIUS

BALANSAVIMO SISTEMA

4 straipsnis

Bendrieji principai

1. Tinklo naudotojai atsakingi už savo portfelių subalansavimą siekiant kuo labiau sumažinti poreikį perdavimo sistemos operatoriumi imtis pagal šį reglamentą nustatytų balansavimo veiksmų.
2. Pagal šį reglamentą nustatytos balansavimo taisyklės atspindi tikras sistemos reikmes, atsižvelgiant į perdavimo sistemos operatoriaus turimus išteklius, ir jose numatomos paskatos tinklo naudotojams efektyviai balansuoti savo portfelius.
3. Tinklo naudotojai turi galimybę sudaryti teisiškai saistančią susitarimą su perdavimo sistemos operatoriumi, pagal kurį jie gali teikti sandorių pranešimus, nepriklausomai nuo to, ar jie turi sutartyje numatytą transportavimo pajėgumą.

4. Balansavimo zonoje, kurioje veiklą vykdo daugiau nei vienas perdavimo sistemos operatorius, šis reglamentas taikomas visiems toje balansavimo zonoje veiklą vykdančioms perdavimo sistemos operatoriams. Jei jų perdavimo tinklų subalansavimo atsakomybė perduota subjektui, šis reglamentas tam subjektui taikomas tiek, kiek nustatyta pagal taikomas nacionalines taisykles.

5 straipsnis

Sandorių pranešimai ir paskirstymas

1. Dujų perkėlimas iš vieno balansavimo portfelio į kitą toje pačioje balansavimo zonoje atliekamas perdavimo sistemos operatoriui pateikiant tam tikros dujų tiekimo paros perleidimo ir įsigijimo sandorių pranešimus.

2. Sandorių pranešimų pateikimo, atšaukimo ir pakeitimo laiką nustato perdavimo sistemos operatorius transportavimo sutartyje ar kitame teisiškai saistancijame susitarime su tinklo naudotojais, prirėkus atsižvelgdamas į sandorių pranešimams tvarkyti būtiną laiką. Perdavimo sistemos operatorius užtikrina galimybę tinklo naudotojams pateikti sandorių pranešimus artimu sandorio pranešimo įsigaliojimo momentui metu.

3. Perdavimo sistemos operatorius užtikrina, kad sandorių pranešimai būtų tvarkomi kuo trumpiau. Tvarkymas neturi užtrukti ilgiau nei trisdešimt minučių, išskyrus atvejus, kai, atsižvelgiant į sandorio pranešimo įsigaliojimo laiką, jo tvarkymo laiką galima pratęsti ne ilgiau kaip iki dviejų valandų.

4. Sandorio pranešime pateikiama bent ši informacija:

- a) dujų tiekimo para, kurią perleidžiamos dujos;
- b) susiję balansavimo portfeliai;
- c) ar tai pardavimo, ar įsigijimo sandorio pranešimas;
- d) pranešamas kiekis, išreikštas kWh/d, kai teikiamas pranešimas apie paros kiekį, arba kWh/h, kai teikiamas pranešimas apie valandos kiekį, kaip reikalauja perdavimo sistemos operatorius.

5. Jei perdavimo sistemos operatorius gauna atitinkamą pardavimo ir įsigijimo sandorių pranešimų rinkinį, kuriame kiekiai, apie kuriuos pranešama, yra lygūs, perdavimo sistemos operatorius paskirsto pranešamą kiekį į atitinkamus balansavimo portfelius:

- a) kaip išleidžiamų dujų kiekį į tinklo naudotojo, teikiančio pardavimo sandorio pranešimą, balansavimo portfelį ir

- b) kaip išleidžiamų dujų kiekį į tinklo naudotojo, teikiančio įsigijimo sandorio pranešimą, balansavimo portfelį.

6. Jei 5 dalyje nurodyti pranešami kiekiai nėra lygūs, perdavimo sistemos operatorius priskiria mažesnę atitinkamame sandorio pranešime nurodytą kiekį arba atmeta abu sandorių pranešimus. Taikomą taisyklę taikomoje transportavimo sutartyje arba kitame teisiškai privalomame susitarime nustato perdavimo sistemos operatorius.

7. Taikant 5 dalį paslaugų teikėjui netrukdoma veikti tinklo naudotojo vardu, iš anksto pritarus perdavimo sistemos operatoriui.

8. Dujų tiekimo parą tinklo naudotojas gali teikti sandorio pranešimą neatsižvelgdamas į tai, ar šis tinklo naudotojas tai dujų tiekimo parai yra pateikęs kiekio paraišką.

9. 1–8 dalys, *mutatis mutandis*, taikomos perdavimo sistemos operatoriams, prekiaujantiems pagal 6 straipsnio 3 dalies a punktą.

III SKYRIUS

EKSPLOATACINIS BALANSAVIMAS

6 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Perdavimo sistemos operatorius imasi balansavimo veiksmų, kuriais siekiama:

- a) palaikyti perdavimo tinklo parametrus jo eksploatacinėse ribose;
- b) pasiekti paros pabaigoje kitokį dujotiekio užpildymą, nei numatomas remiantis tą dujų tiekimo parą numatoma dujų įleidimo ir išleidimo kiekiais, jei taip užtikrinamas ekonomiškasis ir našus perdavimo tinklo veikimas.

2. Imdamasis balansavimo veiksmų perdavimo sistemos operatorius atsižvelgia bent į šią su balansavimo zona susijusią informaciją:

- a) perdavimo sistemos operatoriaus numatomą dujų paklausą per dujų tiekimo parą, kurią svarstoma imtis balansavimo veiksmų;
- b) informaciją, susijusią su kiekio paraiškėmis ir paskirstymu, bei išmatuotus dujų srautus;
- c) dujų slėgį perdavimo tinkle (-uose).

3. Perdavimo sistemos operatorius balansavimo veiksmus atlieka:

a) pirkdamas arba parduodamas trumpalaikius standartizuotus produktus prekybos platformoje ir (arba)

b) naudodamasis balansavimo paslaugomis.

4. Imdamasis balansavimo veiksmų perdavimo sistemos operatorius atsižvelgia į šiuos principus:

a) balansavimo veiksmai atliekami nediskriminaciniu pagrindu;

b) atliekant balansavimo veiksmus atsižvelgiama į visus perdavimo sistemos operatoriaus įsipareigojimus užtikrinti, kad jo eksploatuojamas tinklas būtų ekonomiškai ir našus.

7 straipsnis

Trumpalaikiai standartizuoti produktai

1. Trumpalaikiais standartizuotais einamąją parą arba kitą parą pristatomais produktais prekiaujama septynias dienas per savaitę pagal prekybos platformoje galiojančias taisykles, dėl kurių susitaria prekybos platformos operatorius ir perdavimo sistemos operatorius.

2. Sandorio pradininkas yra sandorio dalyvis, kuris prekybos platformoje pateikia pasiūlymą pirkti arba parduoti, o sandorio priėmėjas – dalyvis, kuris tą pasiūlymą priima.

3. Kai sandoris susijęs su teisės perleidimo produktu:

a) vienas sandorio dalyvis pateikia įsigijimo sandorio pranešimą, o kitas – pardavimo sandorio pranešimą;

b) abiejuose sandorio pranešimuose nurodomas dujų kiekis, iš pardavimo sandorio pranešimą pateikusių dalyvių perleidžiamas sandorio dalyviui, pateikusiam įsigijimo sandorio pranešimą;

c) kai nurodomas valandinis pranešamas kiekis, tas kiekis nuosekliai taikomas nuo nurodyto pradžios laiko visoms likusioms einamosios dujų tiekimo paros valandoms ir yra lygus nuliui visas valandas iki nurodyto pradžios laiko.

4. Kai sandoris susijęs su konkrečios pateikimo vietos produktu:

a) perdavimo sistemos operatorius nustato atitinkamus naudotinus įleidimo ir išleidimo taškus ar jų grupes;

b) laikomasi visų 3 dalyje nurodytų sąlygų;

c) sandorio pradininkas patikslina dujų, kurios turi būti įleistos į perdavimo tinklą arba iš jo išleistos nustatytame įleidimo arba išleidimo taške, kiekį dydžiu, lygiu pranešamam kiekiui,

ir perdavimo sistemos operatoriumi pateikia įrodymą, kad kiekis buvo atitinkamai patikslintas.

5. Kai sandoris susijęs su konkrečios pateikimo laiko produktu:

a) laikomasi 3 dalies a ir b punktuose nustatytų sąlygų;

b) valandos pranešamas kiekis taikomas dujų tiekimo paros valandoms nuo nustatyto pradžios laiko iki nustatyto pabaigos laiko ir yra lygus nuliui visas valandas iki pradžios laiko bei visas valandas po pabaigos laiko.

6. Kai parduodamas konkrečios pateikimo laiko ir konkrečios pateikimo vietos produktas, laikomasi 4 dalies a ir c punktuose ir 5 dalyje nurodytų sąlygų.

7. Nustatydami trumpalaikius standartizuotus produktus, gretimų balansavimo zonų perdavimo sistemos operatoriai bendradarbiauja, kad nustatytų atitinkamus produktus. Kiekvienas perdavimo sistemos operatorius nedelsdamas praneša atitinkamiems prekybos platformų operatoriams apie tokio bendradarbiavimo rezultatus.

8 straipsnis

Balansavimo paslaugos

1. Perdavimo sistemos operatorius turi teisę pirkti balansavimo paslaugas tuomet, kai trumpalaikiais standartizuotais produktais negalima užtikrinti arba nenumatoma, kad bus galima užtikrinti, tinkamą reaguojimą siekiant palaikyti perdavimo tinklo parametrus jo eksploatacinėse ribose, ar kai nėra trumpalaikių standartizuotų produktų prekybos likvidumo.

2. Kai perdavimo sistemos operatorius imasi balansavimo veiksmų naudodamasis balansavimo paslaugomis, pirkdamas šias balansavimo paslaugas jis atsižvelgia bent į šiuos dalykus:

a) kaip naudojantis balansavimo paslaugomis bus užtikrinama, kad perdavimo tinklo parametrai būtų palaikomi jo eksploatacinėse ribose;

b) balansavimo paslaugų atsako trukmę, palyginti su visų esamų trumpalaikių standartizuotų produktų atsako trukme;

c) numatomas balansavimo paslaugų pirkimo ir naudojimo išlaidas, palyginti su numatomomis visų trumpalaikių standartizuotų produktų naudojimo išlaidomis;

d) sritį, į kurią turi būti pristatytos dujos;

e) perdavimo sistemos operatoriaus dujų kokybės reikalavimus;

f) kiek balansavimo paslaugų pirkimas ir naudojimas gali paveikti didmeninės prekybos trumpalaikiais standartizuotais dujų tiekimo produktais rinkos likvidumą.

3. Balansavimo paslaugos perkamos rinka grindžiamu būdu, taikant skaidrią ir nediskriminacinę viešojo konkurso procedūrą pagal galiojančias nacionalines taisykles, visų pirma:

a) prieš bet kokią įsipareigojimą sudaryti balansavimo paslaugos sutartį, perdavimo sistemos operatorius paskelbia neribojamo pobūdžio kvietimą dalyvauti konkurse, nurodydamas tikslą, taikymo sritį ir susijusias instrukcijas konkurso dalyviams, kad jie galėtų dalyvauti konkurso procese;

b) rezultatai skelbiami nepažeidžiant neskelbtinos komercinės informacijos apsaugos principo ir kiekvienam konkurso dalyviui atskleidžiami individualūs rezultatai.

4. Ypatingomis aplinkybėmis nacionalinė reguliavimo institucija gali patvirtinti skaidrią ir nediskriminacinę kitokią nei viešojo konkurso procedūrą.

5. Balansavimo paslaugos teikimo trukmė yra ne ilgesnė kaip vieni metai, nebent nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimu balansavimo paslaugą leidžiama teikti ilgiau, ir paslauga pradeda teikti per dvyliką mėnesių nuo atitinkamo susitariančiųjų šalių saistančio įsipareigojimo.

6. Perdavimo sistemos operatorius kasmet persvarsto savo naudojimąsi balansavimo paslaugomis siekdamas įvertinti, ar turimų trumpalaikių standartizuotų produktų naudojimas geriau atitiktų perdavimo sistemos operatoriaus veiklos reikalavimus ir ar kitais metais būtų galima mažiau naudotis balansavimo paslaugomis.

7. Perdavimo sistemos operatorius kasmet skelbia informaciją apie pirtas balansavimo paslaugas ir su jomis susijusias išlaidas.

9 straipsnis

Vertinimo tvarka

1. Spręsdamas dėl tinkamų balansavimo veiksmų, perdavimo sistemos operatorius remiasi 6 straipsnio 4 dalyje nustatytais principais:

a) kai tinkama ir kiek tinkama, pirmenybę teikia teisės perleidimo produktų, o ne kitų esamų trumpalaikių standartizuotų produktų naudojimui;

b) šiomis sąlygomis naudoja kitus trumpalaikius standartizuotus produktus:

1) konkrečios pateikimo vietos produktus, kai, siekiant palaikyti perdavimo tinklo parametrus jo eksploatacinėse ribose, reikia pakeisti dujų srautus konkrečiuose įleidimo ir (arba) išleidimo taškuose ir (arba) pradėdant nuo konkrečios dujų tiekimo paros laikotarpio;

2) konkretaus pateikimo laiko produktus, kai, siekiant palaikyti perdavimo tinklo parametrus jo eksploatacinėse ribose, reikia pakeisti dujų srautus konkrečiu dujų tiekimo paros laikotarpiu. Perdavimo sistemos operatorius konkrečios pateikimo laiko produktą naudoja tik tuo atveju, kai tai yra ekonomiškiau ir efektyviau, nei pirkti ir parduoti teisės perleidimo produktų ar konkrečios pateikimo vietos produktų derinį;

3) konkretaus pateikimo laiko ir konkrečios pateikimo vietos produktus, kai, siekiant palaikyti perdavimo tinklo parametrus jo eksploatacinėse ribose, reikia pakeisti dujų srautus konkrečiuose įleidimo ir (arba) išleidimo taškuose ir konkrečiu dujų tiekimo paros laikotarpiu. Perdavimo sistemos operatorius konkrečios pateikimo laiko ir konkrečios pateikimo vietos produktą naudoja tik tuo atveju, kai tai yra ekonomiškiau ir efektyviau, nei pirkti ir parduoti konkrečios pateikimo vietos produktų derinį;

c) balansavimo paslaugomis naudojasi tik kai, jo vertinimu, naudojantis trumpalaikiais standartizuotais produktais negalima užtikrinti arba nenumatoma, kad bus galima užtikrinti tinkamą reagavimą siekiant palaikyti perdavimo tinklo parametrus jo eksploatacinėse ribose.

Perdavimo sistemos operatorius atsižvelgia į ekonomiškumą pagal atitinkamus vertinimo tvarkos lygmenis, nurodytus a-c punktuose.

2. Prekiaudamas trumpalaikiais standartizuotais produktais, perdavimo sistemos operatorius, kai tinkama ir kiek tinkama, teikia pirmenybę einamosios paros produktams, o ne kitos paros produktams.

3. Perdavimo sistemos operatorius gali prašyti nacionalinės reguliavimo institucijos pritarimo prekiauti gretimoje balansavimo zonoje ir transportuoti dujas į šią zoną ir iš jos, užuot prekiautus teisės perleidimo ir (arba) konkrečios pateikimo vietos produktais savo balansavimo zonoje (-se). Spręsdama dėl pritarimo, nacionalinė reguliavimo institucija gali apsvarstyti alternatyvius sprendimus siekdama pagerinti šalies rinkos veikimą. Perdavimo sistemos operatorius ir nacionalinė reguliavimo institucija kasmet persvarsto taikomas sąlygas. Vykdam šį balansavimo veiksmą neribojama tinklo naudotojų galimybė naudotis ir naudojimąsi pajėgumais atitinkamame sujungimo taške.

4. Perdavimo sistemos operatorius kasmet skelbia informaciją apie balansavimo veiksmų, kurių jis ėmėsi pagal kiekvieną iš 1 dalyje nustatytų reikalavimų, ir apie balansavimo veiksmų, kurių jis ėmėsi pagal 3 dalį, išlaidas, dažnumą ir apimtį.

10 straipsnis

Prekybos platforma

1. Trumpalaikius standartizuotus produktus perdavimo sistemos operatorius perka prekybos platformoje, kuri atitinka visus šiuos kriterijus:

- a) visą dujų tiekimo parą teikia pakankamą paramą, kad tinklo naudotojai galėtų prekiauti ir kad perdavimo sistemos operatorius, prekiaudamas atitinkamais trumpalaikiais standartizuotais produktais, galėtų imtis tinkamų balansavimo veiksmų;
- b) teikia skaidrią ir nediskriminacinę prieigą;
- c) teikia paslaugas vienodomis sąlygomis;
- d) užtikrina prekybos anonimiškumą bent tol, kol sudaromas sandoris;
- e) pateikia išsamią esamų siūlymų pirkti ir parduoti apžvalgą visiems prekybos dalyviams;
- f) užtikrina, kad apie visus sandorius būtų tinkamai pranešama perdavimo sistemos operatoriumi.

2. Perdavimo sistemos operatorius stengiasi užtikrinti, kad atitiktis pagal 1 dalyje nustatytus kriterijus būtų užtikrinama bent vienoje prekybos platformoje. Jeigu perdavimo sistemos operatorius negali užtikrinti, kad šių kriterijų būtų laikomasi bent vienoje prekybos platformoje, jis imasi būtinų priemonių balansavimo platformai arba bendrai balansavimo platformai, kaip nustatyta 47 straipsnyje, steigti.

3. Po kiekvieno sandorio sudarymo prekybos platformos operatorius sandorio dalyviams pateikia pakankamai išsamią patvirtinamąją sandorio informaciją.

4. Sandorio dalyvis yra atsakingas už sandorio pranešimo pateikimą perdavimo sistemos operatoriumi, kaip nustatyta 5 straipsnyje, nebent ši atsakomybė yra paskirta šiam prekybos platformos operatoriumi arba trečiajam šaliai pagal taikomas prekybos platformos taisykles.

5. Prekybos platformos operatorius:

- a) po kiekvieno sandorio sudarymo nedelsdamas skelbia ribinės pirkimo kainos ir ribinės pardavimo kainos pokytį arba
- b) pateikia informaciją perdavimo sistemos operatoriumi, jei perdavimo sistemos operatorius nusprendė skelbti ribinės pirkimo kainos ir ribinės pardavimo kainos pokyčius. Gavęs šią informaciją, perdavimo sistemos operatorius nedelsdamas ją paskelbia.

Jei toje pačioje balansavimo zonoje yra daugiau nei vienas prekybos platformos operatorius, taikomas b punktas.

6. Prekybos platformos operatorius tinklo naudotojams leidžia prekiauti savo prekybos platformoje tik jei jie turi teisę teikti sandorių pranešimus.

7. Jei tinklo naudotojas netenka teisės teikti sandorių pranešimus pagal galiojančią sutartinę tvarką, perdavimo sistemos operatorius nedelsdamas apie tai informuoja prekybos platformos operatorių ir tuomet tinklo naudotojas netenka teisės prekiauti prekybos platformoje; ši priemonė taikoma nepažeidžiant kitų taisyklių priemonių, kurias pagal prekybos platformos taisykles tokiu atveju gali taikyti prekybos platformos operatorius.

11 straipsnis

Paskatos

1. Kad būtų skatinamas didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais rinkos likvidumas, nacionalinė reguliavimo institucija gali skatinti perdavimo sistemos operatorių, kad balansavimo veiksmų jis imtųsi efektyviai arba užtikrintų, kad kuo didesnė balansavimo veiksmų dalis būtų vykdoma prekiaujant trumpalaikiais standartizuotais produktais.

2. Perdavimo sistemos operatorius gali teikti nacionalinei reguliavimo institucijai tvirtinti paskatų mechanizmą, kuris atitiktų bendruosius šiame reglamente išdėstytus principus.

3. Prieš pateikdamas 2 dalyje nurodytą siūlymą, perdavimo sistemos operatorius gali savo iniciatyva arba nacionalinės reguliavimo institucijos prašymu konsultuotis su suinteresuotais šalimis.

4. Paskatų mechanizmas:

- a) grindžiamas perdavimo sistemos operatoriaus veiklos rezultatais taikant apribotus mokėjimus perdavimo sistemos operatoriumi už geresnius veiklos rezultatus ir perdavimo sistemos operatoriaus mokėjimus už nepakankamus veiklos rezultatus, matuojamus pagal iš anksto nustatytus veiklos rezultatų tikslus, į kuriuos gali būti įtraukti, *inter alia*, išlaidų tikslai;
- b) parengiamas atsižvelgiant į perdavimo sistemos operatoriaus turimas veiklos rezultatų valdymo priemones;
- c) užtikrina, kad jo taikymas tiksliai atspindės pareigų paskirstymą dalyvaujančioms šalims;
- d) bus pritaikomas prie atitinkamos dujų rinkos, kurioje bus įgyvendinamas, esamos išsivystymo būklės;
- e) bus reguliariai peržiūrimas nacionalinės reguliavimo institucijos, kuri glaudžiai bendradarbiaus su perdavimo sistemos operatoriumi, siekdama įvertinti, kokių ir kokio masto pakeitimų gali reikėti.

IV SKYRIUS

DUJŲ KIEKIO PARAIŠKOS

12 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Kiekio paraiškoje ir patikslintoje kiekio paraiškoje nurodomas dujų kiekis išreiškiamas kWh/d (paros kiekio paraiškose ir patikslintose paraiškose) arba kWh/h (valandos kiekio paraiškose ir patikslintose kiekio paraiškose).

2. Be šiuo reglamentu nustatytų reikalavimų, perdavimo sistemos operatorius gali reikalauti, kad tinklo naudotojai, atsižvelgdami į konkrečius perdavimo sistemos operatoriaus poreikius, pateiktų išsamesnės informacijos apie kiekio paraiškas ir patikslintas kiekio paraiškas, įskaitant, *inter alia*, tikslią, atnaujintą ir pakankamai išsamią numatomų įleisti ir išleisti dujų kiekių prognozę.

3. 13–16 straipsniai dėl nesusetų pajėgumų produktų kiekio paraiškų ir patikslintų kiekio paraiškų taikomi, *mutatis mutandis*, pavienėms susietųjų pajėgumų produktų kiekio paraiškoms ir patikslintoms kiekio paraiškoms. Perdavimo sistemos operatoriai bendradarbiauja siekdami sujungimo taškuose įgyvendinti susietųjų pajėgumų produktų kiekio paraiškų ir patikslintų kiekio paraiškų teikimo taisykles.

4. 15 straipsnio 3 dalis ir 17 straipsnio 1 dalis taikomos nepažeidžiant taisyklės dėl minimalaus pasirengimo pertraukai laiko, nurodyto 2013 m. spalio 14 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 984/2013, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir papildomas Reglamentas (EB) Nr. 715/2009⁽¹⁾, 22 straipsnyje.

13 straipsnis

Informacija apie kiekio paraišką ir patikslintą kiekio paraišką sujungimo taškuose

Su sujungimo taškais susijusiose kiekio paraiškose ir patikslintose kiekio paraiškose, kurias tinklo naudotojai teikia perdavimo sistemos operatoriams, nurodoma bent tokia informacija:

- 1) sujungimo taško identifikatorius;
- 2) dujų srauto kryptis;
- 3) tinklo naudotojo arba, jei taikoma, jo balansavimo portfelio identifikatorius;
- 4) kitos tinklo naudotojo sandorio šalies arba, jei taikoma, jos balansavimo portfelio identifikatorius;
- 5) su kiekio paraiška arba patikslinta kiekio paraiška susijusio dujų srauto pradžios ir pabaigos laikas;
- 6) dujų tiekimo para D;

⁽¹⁾ OL L 273, 2013 10 15, p. 5–17.

7) prašomas transportuoti dujų kiekis.

14 straipsnis

Sujungimo taškuose taikoma kiekio paraiškos procedūra

1. Tinklo naudotojas turi teisę pateikti perdavimo sistemos operatoriui dujų tiekimo paros D kiekio paraišką ne vėliau kaip iki dujų tiekimo paros D-1 kiekio paraiškų teikimo termino. Kiekio paraiškų teikimo terminas yra 13:00 UTC (žiemos laiku) arba 12:00 UTC (vasaros laiku) dujų tiekimo parą D-1.

2. Perdavimo sistemos operatorius atsižvelgia į paskutinę iki kiekio paraiškų teikimo termino iš tinklo naudotojo gautą kiekio paraišką.

3. Ne vėliau kaip iki patvirtinimo termino dujų tiekimo parą D-1 perdavimo sistemos operatorius atitinkamiems tinklo naudotojams išsiunčia pranešimą apie patvirtintą kiekį. Patvirtinimo terminas yra 15:00 UTC (žiemos laiku) arba 14:00 UTC (vasaros laiku) dujų tiekimo parą D-1.

4. Perdavimo sistemos operatoriai gali susitarti abiejose sujungimo taško pusėse siūlyti pirminių kiekio paraiškų ciklą, per kurį:

- a) tinklo naudotojai neprivalo teikti kiekio paraišką;
- b) tinklo naudotojai dujų tiekimo paros D kiekio paraišką perdavimo sistemos operatoriams gali pateikti ne vėliau kaip iki 12:00 UTC (žiemos laiku) arba 11:00 UTC (vasaros laiku) dujų tiekimo parą D-1;
- c) perdavimo sistemos operatorius atitinkamiems tinklo naudotojams išsiunčia pranešimą apie apdorotus kiekius ne vėliau kaip iki 12:30 UTC (žiemos laiku) arba 11:30 UTC (vasaros laiku) dujų tiekimo parą D-1.

5. Jei tinklo naudotojas iki kiekio paraiškų teikimo termino nepateikė galiojančios kiekio paraiškos, atitinkami perdavimo sistemos operatoriai taiko jų sutartą numatytosios kiekio paraiškos taisyklę. Perdavimo sistemos operatorių tinklo naudotojai informuojami apie sujungimo taške galiojančią numatytosios kiekio paraiškos taisyklę.

15 straipsnis

Sujungimo taškuose taikoma patikslintos kiekio paraiškos procedūra

1. Tinklo naudotojas turi teisę pateikti patikslintą kiekio paraišką per patikslintų kiekio paraiškų teikimo laikotarpį, kuris prasideda iškart suėjus patvirtinimo terminui ir baigiasi ne anksčiau kaip likus trimis valandoms iki dujų tiekimo paros D pabaigos. Perdavimo sistemos operatorius pradeda patikslintų kiekio paraiškų ciklą prasidedant kiekvienai patikslintų kiekio paraiškų teikimo laikotarpio valandai.

2. Per patikslintų kiekio paraiškų ciklą perdavimo sistemos operatorius atsižvelgia į paskutinę prieš prasidedant patikslintų kiekio paraiškų ciklui iš tinklo naudotojo gautą patikslintą kiekio paraišką.

3. Perdavimo sistemos operatorius atitinkamiems tinklo naudotojams išsiunčia pranešimą apie patvirtintą kiekį per dvi valandas nuo kiekvieno patikslintų kiekio paraiškų ciklo pradžios. Faktinio dujų srauto pakeitimo pradžios laikas yra dvi valandos nuo pakartotinio paskyrimo ciklo pradžios, nebent:

- a) tinklo naudotojas prašo taikyti vėlesnį laiką arba
- b) perdavimo sistemos operatorius leidžia taikyti ankstesnį laiką.

4. Daroma prielaida, kad bet koks dujų srauto pasikeitimas įvyksta prasidedant kiekvienai valandai.

16 straipsnis

Specialios sujungimo taškuose taikomos nuostatos

1. Kai tame pačiame sujungimo taške taikomos paros ir valandos kiekio paraiškos ir patikslintos kiekio paraiškos, perdavimo sistemos operatoriai arba (prireikus) nacionalinės reguliavimo institucijos gali konsultuotis su suinteresuotosiomis šalimis, kad nustatytų, ar abiejose šio sujungimo taško pusėse turėtų būti teikiamos suderintos kiekio paraiškos ir patikslintos kiekio paraiškos. Per konsultaciją atsižvelgiama bent į šiuos dalykus:

- a) finansinį poveikį perdavimo sistemos operatoriams ir tinklo naudotojams;
- b) poveikį tarpvalstybinei prekybai;
- c) poveikį sujungimo taške (-uose) galiojančiam paros balansavimo tvarkai.

2. Po konsultacijos siūlomus pakeitimus (jei yra) patvirtina nacionalinės reguliavimo institucijos. Patvirtintus siūlomus pakeitimus, perdavimo sistemos operatoriai atitinkamai pakeičia esamus jungties susitarimus ir transportavimo sutartis ar kitus teisiškai saistančius susitarimus ir paskelbia tuos pakeitimus.

17 straipsnis

Kiekio paraiškų ir patikslintų kiekio paraiškų atmetimas arba prašomo dujų kiekio patikslinimas sujungimo taškuose

1. Perdavimo sistemos operatorius gali atmeti:

- a) kiekio paraišką arba patikslintą kiekio paraišką ne vėliau kaip per dvi valandas nuo kiekio paraiškų pateikimo termino arba nuo patikslintų kiekio paraiškų ciklo pradžios šiais atvejais:
 - i) kai jos turinys neatitinka reikalavimų;
 - ii) kai ją pateikė ne tinklo naudotojas, o kitas subjektas;

iii) kai priėmus paros kiekio paraišką arba patikslintą kiekio paraišką būtų gaunamas neigiamas pagal kiekio paraišką numanomas srautas;

iv) kai ji viršija tinklo naudotojui priskirtą pajėgumą;

b) patikslintą kiekio paraišką ne vėliau kaip per dvi valandas nuo patikslintų kiekio paraiškų ciklo pradžios šiais papildomais atvejais:

- i) kai ji viršija tinklo naudotojui priskirtus pajėgumus likusias valandas, nebent ši patikslinta kiekio paraiška pateikiama prašant pertraukiamųjų pajėgumų, kai juos siūlo perdavimo sistemos operatorius;
- ii) kai priėmus valandos patikslintą kiekio paraišką numatomas dujų srautas pasikeis patikslintų kiekio paraiškų ciklui nesibaigus.

2. Perdavimo sistemos operatorius neatmeta tinklo naudotojo kiekio paraiškos ir patikslintos kiekio paraiškos remdamasis vien tuo, kad tinklo naudotojo ketinamas įleisti dujų kiekis neatitinka jo ketinamo išleisti dujų kiekio.

3. Jei patikslinta kiekio paraiška atmetama, perdavimo sistemos operatorius taiko tinklo naudotojo paskutinį patvirtintą kiekį, jei jis yra.

4. Nepažeisdamas specialiųjų pertraukiamiesiems pajėgumams ir pagal perkrovos valdymo taisykles teikiamiesiems pajėgumams taikomų sąlygų, perdavimo sistemos operatorius pagal kiekio paraišką ir patikslintą kiekio paraišką prašomą dujų kiekį iš esmės gali patikslinti tik išskirtinių įvykių atveju arba avarinėse situacijose, kai kyla akivaizdus pavojus sistemos saugumui ir stabilumui. Apie visus tokius veiksmus, kurių ėmėsi, perdavimo sistemos operatorius praneša nacionalinei reguliavimo institucijai.

18 straipsnis

Kiekio paraiškų ir patikslintų kiekio paraiškų procedūra, taikoma kituose nei sujungimo taškuose

1. Jei dar nenustatyta, nacionalinė reguliavimo agentūra, pasikonsultavusi su perdavimo sistemos operatoriumi, nustato, kuriuose kituose nei sujungimo taškuose reikia taikyti kiekio paraiškų ir patikslintų kiekio paraiškų procedūrą.

2. Jei kiekio paraiškų ir patikslintų kiekio paraiškų procedūrą reikia taikyti kituose nei sujungimo taškuose, galioja šie principai:

- a) tinklo naudotojai turi teisę teikti dujų tiekimo paros patikslintą kiekio paraišką;
- b) perdavimo sistemos operatorius patvirtina arba atmeta pateiktą kiekio paraišką ir patikslintą kiekio paraišką, atsižvelgdamas į 17 straipsnyje nurodytus terminus.

V SKYRIUS

PAROS DISBALANSO MOKESČIAI

19 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Tinklo naudotojai privalo mokėti arba (atitinkamai) turi teisę gauti paros disbalanso mokesčius, susijusius su paros disbalanso kiekiu per kiekvieną dujų tiekimo parą.
2. Paros disbalanso mokesčiai perdavimo sistemos operatoriaus sąskaitose faktūrose tinklo naudotojams nurodomi atskirai.
3. Paros disbalanso mokesčiai atitinka išlaidas, jie nustatomi atsižvelgiant į kainas, susijusias su perdavimo sistemos operatoriaus atliekamais balansavimo veiksmais, jei toks balansavimas atliekamas, taip pat į nedidelį patikslinimą, nurodytą 22 straipsnio 6 dalyje.

20 straipsnis

Paros disbalanso mokesčio apskaičiavimo metodika

1. Perdavimo sistemos operatorius pateikia paros disbalanso mokesčio apskaičiavimo metodiką, kuri bus taikoma jo balansavimo zonoje, nacionalinei reguliavimo institucijai tvirtinti.
2. Patvirtinta paros disbalanso mokesčio apskaičiavimo metodika skelbiama atitinkamoje interneto svetainėje. Bet koks tokios metodikos atnaujinimas skelbiamas laiku.
3. Paros disbalanso mokesčio apskaičiavimo metodikoje nustatomas:

- a) 21 straipsnyje nurodyto paros disbalanso kiekio apskaičiavimas;
- b) 22 straipsnyje nurodytos taikomos kainos sudarymas ir
- c) visi kiti būtini parametrai.

21 straipsnis

Paros disbalanso kiekio apskaičiavimas

1. Perdavimo sistemos operatorius apskaičiuoja kiekvieno tinklo naudotojo balansavimo portfelio paros disbalanso kiekį per kiekvieną dujų tiekimo parą pagal šią formulę:

paros disbalanso kiekis = įleidžiamų dujų kiekis - išleidžiamų dujų kiekis

2. Paros disbalanso kiekio skaičiavimas atitinkamai pritaikomas, kai:

- a) siūloma dujų laikymo vamzdyne paslauga ir (arba)

- b) galioja susitarimas, pagal kurį tinklo naudotojai tiekia dujas, įskaitant atsiskaitymą dujomis, kad padengtų:

- i) neapskaičytas iš sistemos išleistas dujas, kaip antai dujų nuostolius, matavimo paklaidas ir (arba)
- ii) dujas, kurias perdavimo sistemos operatorius naudoja sistemos veikimui užtikrinti, kaip antai kuro dujas.

3. Jeigu tinklo naudotojo įleidžiamų dujų suma per dujų tiekimo parą lygi išleidžiamų dujų per šią dujų tiekimo parą sumai, laikoma, kad per šią dujų tiekimo parą tinklo naudotojas balansą užtikrino.

4. Jeigu tinklo naudotojo įleidžiamų dujų kiekių suma per dujų tiekimo parą nėra lygi išleidžiamų dujų kiekių per šią dujų tiekimo parą sumai, laikoma, kad šią dujų tiekimo parą tinklo naudotojas balanso neužtikrino, ir pagal 23 straipsnį taikomi paros disbalanso mokesčiai.

5. Pagal 37 straipsnį perdavimo sistemos operatorius teikia tinklo naudotojui pradinį ir galutinį paros disbalanso kiekius.

6. Paros disbalanso mokestis grindžiamas galutiniu paros disbalanso kiekiu.

22 straipsnis

Taikoma kaina

1. Siekiant apskaičiuoti paros disbalanso mokestį, kaip nustatyta 23 straipsnyje, taikoma kaina nustatoma pagal:

- a) ribinę pardavimo kainą, jeigu paros disbalanso kiekis yra teigiamas (t. y. tinklo naudotojo įleidžiamų dujų kiekis per dujų tiekimo parą viršija išleidžiamų dujų kiekį per tą dujų tiekimo parą), arba
- b) ribinę pirkimo kainą, jeigu paros disbalanso kiekis yra neigiamas (t. y. tinklo naudotojo išleidžiamų dujų kiekis per dujų tiekimo parą viršija įleidžiamų dujų kiekį per tą dujų tiekimo parą).

2. Ribinė pardavimo kaina ir ribinė pirkimo kaina apskaičiuojama kiekvieną dujų tiekimo parą pagal:

- a) ribinę pardavimo kainą, mažesnę už:

- i) mažiausią tą dujų tiekimo parą sudarytų teisės perleidimo produktų pardavimo sandorių, kuriuose dalyvavo perdavimo sistemos operatorius, kainą arba

- ii) tos dujų tiekimo paros vidutinę svertinę dujų kainą, iš kurios atimamas nedidelis patikslinimas;

- b) ribinę pirkimo kainą, didesnę už:
- didžiausią tų dujų tiekimo parą sudarytų teisės perleidimo produktų pirkimo sandorių, kuriuose dalyvavo perdavimo sistemos operatorius, kainą arba
 - tos dujų tiekimo paros vidutinę svertinę dujų kainą, prie kurios pridodamas nedidelis patikslinimas.
3. Siekiant nustatyti ribinę pardavimo kainą, ribinę pirkimo kainą ir vidutinę svertinę kainą susiję prekybos sandoriai sudaromi prekybos platformose, kurias iš anksto nustato perdavimo sistemos operatorius ir patvirtina nacionalinė reguliavimo institucija. Vidutinė svertinė kaina – energijos vidutinė svertinė kaina dujų tiekimo parą virtualiame prekybos punkte sudarytuose teisės perleidimo produktų prekybos sandoriuose.

4. Tuo atveju, jei pagal 2 dalies a ir b punktus neįmanoma nustatyti ribinės pardavimo kainos ir (arba) ribinės pirkimo kainos, nustatoma numatytoji taisyklė.

5. Jei perdavimo sistemos operatorius pasiūlo ir nacionalinė reguliavimo institucija patvirtina, siekiant nustatyti ribinę pardavimo kainą, ribinę pirkimo kainą ir vidutinę svertinę kainą galima atsižvelgti į konkrečios pateikimo vietos produktų kainas, kartu tinkamai atsižvelgiant į perdavimo sistemos operatoriaus tokių konkrečios pateikimo vietos produktų naudojimo apimtį.

6. Nedidelis patikslinimas:

- turėtų skatinti tinklo naudotojus subalansuoti įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kieki, ir
- nustatomas ir taikomas laikantis nediskriminacinio principo, kad:
 - nebūtų trukdoma patekti į rinką,
 - nebūtų trukdoma konkurencingų rinkų plėtrai;
- turėtų nedaryti neigiamo poveikio tarpvalstybinei prekybai,
- dėl jo paros disbalanso mokesčiai neturėtų daryti pernelyg didelio poveikio tinklo naudotojų finansinei padėčiai.

7. Nustatant ribinę pirkimo kainą ir ribinę pardavimo kainą nedidelio patikslinimo vertė gali skirtis. Nedidelio patikslinimo vertė neviršija dešimties procentų vidutinės svertinės kainos, išskyrus tuo atveju, kai atitinkamas perdavimo sistemos operatorius gali nacionalinei reguliavimo institucijai didesnę procentą tinkamai pagrįsti ir pagal 20 straipsnį gauti jos patvirtinimą.

23 straipsnis

Paros disbalanso mokestis

1. Siekdamas apskaičiuoti kiekvieno tinklo naudotojo paros disbalanso mokesčius, perdavimo sistemos operatorius

padaugina tinklo naudotojo paros disbalanso kiekį iš taikomos kainos, nustatytos pagal 22 straipsnį.

2. Paros disbalanso mokesčiai taikomi:

- jei tinklo naudotojo paros disbalanso kiekis per dujų tiekimo parą yra teigiamas, laikoma, kad šis tinklo naudotojas perdavimo sistemos operatoriumi pardavė dujų kiekį, lygiavertį paros disbalanso kiekiui, todėl jis turi teisę iš perdavimo sistemos operatoriaus gauti su paros disbalanso mokesčiais susijusią kreditinę įskaitą ir
- jei tinklo naudotojo dujų tiekimo paros disbalanso kiekis yra neigiamas, laikoma, kad šis tinklo naudotojas iš perdavimo sistemos operatoriaus pirkė dujų kiekį, lygiavertį paros disbalanso kiekiui, todėl jis privalo sumokėti paros disbalanso mokesčius perdavimo sistemos operatoriumi.

VI SKYRIUS

EINAMOSIOS PAROS ĮPAREIGOJIMAI

24 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Perdavimo sistemos operatorius turi teisę taikyti einamosios paros įpareigojimus tik tam, kad paskatintų tinklo naudotojus valdyti einamosios paros balansą ir taip užtikrintų savo perdavimo tinklo sistemos vientisumą ir kuo labiau sumažintų poreikį imtis balansavimo veiksmų.

2. Jeigu perdavimo sistemos operatorius turi teikti informaciją tinklo naudotojams, kad pastarieji galėtų valdyti savo riziką, susijusią su einamosios paros balansu, ši informacija jiems teikiama reguliariai. Kai taikoma, ši informacija teikiama kiekvienam tinklo naudotojui pateikus vienkartinį prašymą.

25 straipsnis

Einamosios paros įpareigojimų rūšys

Yra trys einamosios paros įpareigojimų rūšys; kiekvienos rūšies įpareigojimais tinklo naudotojas skatinamas konkrečiu šiame straipsnyje nurodytu tikslu:

1) Visos sistemos einamosios paros įpareigojimas

nustatomas taip, kad tinklo naudotojai būtų skatinami užtikrinti, kad nebūtų viršytos perdavimo tinklo eksploatacinės ribos ir apima:

- perdavimo tinklo eksploatacinės ribos, kurių negalima viršyti;
- veiksmus, kurių gali imtis tinklo naudotojai siekdami užtikrinti, kad nebūtų viršytos perdavimo tinklo eksploatacinės ribos;

- c) atitinkamus perdavimo sistemos operatoriaus balansavimo veiksmus, kai artėjama prie perdavimo tinklo eksploatacinių ribų arba jos pasiekiamos;
- d) išlaidų ir (arba) pajamų priskyrimą tinklo naudotojams ir (arba) poveikį jų einamosios paros balansui dėl balansavimo veiksmų, kurių ėmėsi perdavimo sistemos operatoriaus;
- e) susijusį mokestį, kuris grindžiamas individualiu tinklo naudotojo einamosios paros balansu.

2) Balansavimo portfelio einamosios paros įpareigojimas

nustatomas taip, kad skatintų tinklo naudotojus išlaikyti individualų balansą per dujų tiekimo parą iš anksto nustatytose ribose ir apima:

- a) kiekvieno balansavimo portfelio intervalą, kuriame jis turi išlikti;
- b) informaciją, kaip nustatytas pirmiau nurodytas intervalas;
- c) padarinius šių ribų nesilaikantiems tinklo naudotojams ir, atitinkamais atvejais, išsamią informaciją, kaip nustatomas atitinkamas mokestis;
- d) susijusį mokestį, kuris grindžiamas individualiu tinklo naudotojo einamosios paros balansu.

3) Įleidimo ir išleidimo taško einamosios paros įpareigojimas

nustatomas taip, kad tinklo naudotojai būtų skatinami riboti dujų srautą arba dujų srauto pokytį tam tikromis sąlygomis tam tikruose įleidimo ir išleidimo taškuose ir apima:

- a) dujų srauto ir (arba) dujų srauto pokyčio ribas;
- b) įleidimo ir (arba) išleidimo tašką arba įleidimo ir (arba) išleidimo taškų grupes, kuriame (kuriuose) taikomos tos ribos;
- c) sąlygas, kuriomis taikomos tos ribos;
- d) ribų nesilaikymo padarinius.

Šis įpareigojimas papildo bet kokius kitus susitarimus su galutiniais vartotojais, į kuriuos, be kitų dalykų, įtraukiami konkrečioje vietoje taikomi specialūs apribojimai ir su fiziniu dujų srautu susiję įpareigojimai.

26 straipsnis

Einamosios paros įpareigojimų reikalavimai

1. Perdavimo sistemos operatorius nacionalinei reguliavimo institucijai gali siūlyti einamosios paros įpareigojimą ar jo pakei-

timą. Jame gali būti derinamos 25 straipsnyje nurodytų skirtingų rūšių įpareigojimų savybės su sąlyga, kad pasiūlymas atitiktų 2 dalyje nustatytus kriterijus. Perdavimo sistemos operatoriaus teisė siūlyti nedaro poveikio nacionalinės reguliavimo institucijos teisei priimti sprendimą savo iniciatyva.

2. Bet kuris einamosios paros įpareigojimas atitinka šiuos kriterijus:

- a) einamosios paros įpareigojimu ir susijusiu einamosios paros mokesčiu, jei jis taikomas, nedaroma nereikalingų kliūčių tarpvalstybinei prekybai ir netrukdoma naujiems tinklo naudotojams patekti į atitinkamą rinką;
- b) einamosios paros įpareigojimas taikomas tik jei prieš taikant galimą einamosios paros mokestį dėl įleidžiamų ir (arba) išleidžiamų dujų kiekio, tinklo naudotojai yra tinkamai informuojami ir turi pagrįstų priemonių, kad galėtų valdyti susijusią savo riziką;
- c) pagrindinės tinklo naudotojų išlaidos, susijusios su jiems taikomais balansavimo įpareigojimais, siejamos su jų balansu dujų tiekimo paros pabaigoje;
- d) einamosios paros mokesčiai kuo labiau atitinka perdavimo sistemos operatoriaus išlaidas, patirtas imantis susijusių balansavimo veiksmų;
- e) dėl einamosios paros įpareigojimo tinklo naudotojo finansinis atsiskaitymas per dujų tiekimo parą negali būti lygus nuliui;
- f) nustatius einamosios paros įpareigojimą nauda perdavimo tinklo ekonomiškam ir efektyviam veikimui yra didesnė už galimą jo neigiamą poveikį, įskaitant poveikį sandorių virtualiame prekybos punkte likvidumui.

3. Perdavimo sistemos operatorius gali pasiūlyti skirtingus einamosios paros įpareigojimus atskiroms įleidimo arba išleidimo taškų kategorijoms, kad būtų labiau skatinami įvairių kategorijų tinklo naudotojai siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo. Perdavimo sistemos operatoriaus teisė siūlyti nedaro poveikio nacionalinės reguliavimo institucijos teisei priimti sprendimą savo iniciatyva.

4. Dėl visų einamosios paros įpareigojimų, kuriuos jis ketina nustatyti, įskaitant metodiką ir prielaidas, pagal kurias padarė išvadą, kad įpareigojimas atitinka 2 dalyje nustatytus kriterijus, perdavimo sistemos operatorius konsultuojasi su suinteresuotomis šalimis, įskaitant nacionalines reguliavimo institucijas, atitinkamus skirstymo sistemos operatorius, kuriems daromas poveikis, ir gretimų balansavimo zonų perdavimo sistemos operatorius.

5. Po konsultacijų perdavimo sistemos operatorius parengia rekomendacinį dokumentą, kuriame pateikiamas galutinis pasiūlymas ir išanalizuojama:

- a) einamosios paros įpareigojimo būtinumas, atsižvelgiant į perdavimo tinklo savybes ir tai, kiek lankstumo turi perdavimo sistemos operatorius, pirkdamas ir parduodamas trumpalaikius standartizuotus produktus arba pagal III skyrių naudodamasis balansavimo paslaugomis;
- b) tinklo naudotojams prieinama informacija, kuria naudodamiesi jie galėtų laiku valdyti savo einamosios paros balansą;
- c) tikėtinas finansinis poveikis tinklo naudotojams;
- d) poveikis naujiems tinklo naudotojams, bandantiems patekti į atitinkamą rinką, įskaitant bet kokią nebūtiną neigiamą poveikį;
- e) poveikis tarpvalstybinei prekybai, įskaitant galimą poveikį balansavimui gretimose balansavimo zonose;
- f) poveikis didmeninei prekybai trumpalaikiais dujų tiekimo produktais, įskaitant jų likvidumą;
- g) ar einamosios paros reikalavimas nėra diskriminacinio pobūdžio.

6. Perdavimo sistemos operatorius pateikia rekomendacinį dokumentą nacionalinei reguliavimo institucijai, kad ši patvirtintų pasiūlymą 27 straipsnyje nurodyta tvarka. Kartu perdavimo sistemos operatorius, laikydamasis konfidencialumo įpareigojimų (jei jie taikomi), paskelbia šį rekomendacinį dokumentą ir informavimo tikslu nusiunčia jį Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklui (ENTSOG).

27 straipsnis

Nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimų priėmimas

1. Nacionalinė reguliavimo institucija per šešis mėnesius nuo viso rekomendacinio dokumento gavimo priima ir paskelbia pagrįstą sprendimą. Spręsdama, ar patvirtinti siūlomą einamosios paros įpareigojimą, nacionalinė reguliavimo institucija vertina, ar jis atitinka 26 straipsnio 2 dalyje nustatytus kriterijus.

2. Prieš priimdama pagrįstą sprendimą, nacionalinė reguliavimo institucija konsultuojasi su kaimyninių valstybių narių nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir atsižvelgia į jų nuomones. Kaimyninės (-ių) valstybės (-ių) narės (-ių) nacionalinė (-ės) reguliavimo institucija (-os) gali prašyti Agentūros pateikti nuomonę pagal Reglamento (EB) Nr. 713/2009 7 straipsnio 4 dalį dėl 1 dalyje nurodyto sprendimo.

28 straipsnis

Esami einamosios paros įpareigojimai

Jei perdavimo sistemos operatorius šio reglamento įsigaliojimo dieną taiko einamosios paros įpareigojimą (-us), per šešis mėnesius nuo šios datos jis atlieka 26 straipsnio 5–7 dalyse nurodytus veiksmus ir pateikia einamosios paros įpareigojimą (-us) nacionalinei reguliavimo institucijai tvirtinti pagal 27 straipsnį, kad galėtų toliau jį (juos) taikyti.

VII SKYRIUS

NEUTRALUMO TVARKA

29 straipsnis

Neutralumo principai

1. Mokėdamas ir gaudamas paros disbalanso mokesčius, einamosios paros mokesčius, balansavimo veiksmų mokesčius ir kitus su jo vykdoma balansavimo veikla, kuri laikoma perdavimo sistemos operatoriaus veikla, vykdoma laikantis šiuo reglamentu nustatytų įpareigojimų, susijusių mokesčius, perdavimo sistemos operatorius negauna pelno ir nepatiria nuostolio.

2. Perdavimo sistemos operatorius tinklo naudotojams perkelia:

a) visas su paros disbalanso mokesčiais ir einamosios paros mokesčiais susijusias išlaidas ir pajamas;

b) visas su balansavimo veiksmais, kurie atliekami pagal 9 straipsnį, susijusias išlaidas ir pajamas, išskyrus kai nacionalinė reguliavimo institucija mano, kad pagal taikomas nacionalines taisykles šios išlaidos ir pajamos patirtos neefektyviai. Tokia nuomonė grindžiama vertinimu:

i) kuriame įrodoma, kiek perdavimo sistemos operatorius, atlikdamas balansavimo veiksmą, būtų galėjęs pagrįstai sumažinti išlaidas, ir

ii) kuris atliekamas atsižvelgiant į informaciją, laiką ir priemones, kuriuos perdavimo sistemos operatorius turėjo tuo metu, kai nusprendė imtis balansavimo veiksmo;

c) visas išlaidas ir pajamas, susijusias su balansavimo veiksmais, kurių ėmėsi perdavimo sistemos operatorius, išskyrus kai nacionalinė reguliavimo institucija mano, kad pagal nacionalines taisykles šios išlaidos ir pajamos patirtos neefektyviai.

3. Jeigu paskatų efektyviai atlikti balansavimo veiksmus buvo, bendras finansinis nuostolis apribojamas perdavimo sistemos operatoriaus neefektyviai patirtomis išlaidomis ir pajamomis.

4. Perdavimo sistemos operatorius skelbia 1 dalyje nurodytų mokesčių bendros sumos ir bendros balansavimo neutralumo mokesčių sumos duomenis bent tuo pačiu dažnumu, kuriuo tinklo naudotojams išrašomos atitinkamų mokesčių sąskaitos faktūros, bet ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

5. Nepaisant 1 ir 2 dalies, balansavimą atliekančiam perdavimo sistemos operatoriui gali būti taikomas 11 straipsnyje nurodytas paskatų mechanizmas.

30 straipsnis

Balansavimo neutralumo pinigų srautai

1. Balansavimo neutralumo mokestį moka atitinkami tinklo naudotojai arba toks mokestis mokamas jiems.

2. Nacionalinė reguliavimo institucija nustato arba patvirtina ir paskelbia balansavimo neutralumo mokesčių skaičiavimo metodiką, įskaitant jų paskirstymą tinklo naudotojams ir kredito rizikos valdymo taisyklės.

3. Balansavimo neutralumo mokestis yra proporcingas tinklo naudotojo naudojimosi atitinkamais dujų įleidimo arba išleidimo taškais arba perdavimo tinklu apimčiai.

4. Balansavimo neutralumo mokestis tinklo naudotojams išrašomose sąskaitose faktūrose nurodomas atskirai ir su sąskaita faktūra pateikiama pakankamai pagrindžiančios informacijos, nustatytos 2 dalyje nurodytoje metodikoje.

5. Jei taikomas informacijos teikimo modelio 2 variantas ir todėl balansavimo neutralumo mokestis gali būti grindžiamas prognozuojamomis išlaidomis arba pajamomis, perdavimo sistemos operatoriaus balansavimo neutralumo mokesčio apskaičiavimo metodikoje numatomos taisyklės dėl atskiro balansavimo neutralumo mokesčio už ne kas parą matuojamą išleidžiamų dujų kiekį.

6. Prireikus perdavimo sistemos operatoriaus neutralumo mokesčio apskaičiavimo metodikoje gali būti numatytos taisyklės dėl neutralumo mokesčio sudedamųjų dalių paskirstymo pagal balansavimo sudedamąsias dalis ir atitinkamų sumų paskirstymo tinklo naudotojams siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo.

31 straipsnis

Kredito rizikos valdymo tvarka

1. Perdavimo sistemos operatorius turi teisę imtis būtinų priemonių ir tinklo naudotojams nustatyti atitinkamus sutartinius reikalavimus, įskaitant finansines garantijas, kad sumažintų mokesčių išsipareigojimų nevykdymą, susijusį su 29 ir 30 straipsniuose nurodytų mokesčių mokėjimu.

2. Sutartiniai reikalavimai grindžiami skaidrumo principais ir vienodų sąlygų taikymu, yra proporcingi siekiamam tikslui ir nustatyti 30 straipsnio 2 dalyje nurodytoje metodikoje.

3. Tuo atveju, kai tinklo naudotojas nevykdo mokesčių išsipareigojimų, perdavimo sistemos operatorius neatsako už jokių patirtus nuostolius, jeigu buvo tinkamai taikomos 1 ir 2 dalyje nurodytos priemonės ir reikalavimai, o tokie nuostoliai kompensuojami pagal 30 straipsnio 2 dalyje nurodytą metodiką.

VIII SKYRIUS

INFORMACIJOS TEIKIMAS

32 straipsnis

Perdavimo sistemos operatoriams taikomi įpareigojimai teikti informaciją tinklo naudotojams

Informacija, kurią perdavimo sistemos operatorius teikia tinklo naudotojams:

- 1) bendra perdavimo tinklo būklė pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 I priedo 3.4 punkto 5 dalį;
- 2) III skyriuje nurodyti perdavimo sistemos operatoriaus balansavimo veiksmai;
- 3) 33–42 straipsniuose nurodytas per dujų tiekimo parą tinklo naudotojo įleistų ir išleistų dujų kiekis.

33 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Jei perdavimo sistemos operatorius tinklo naudotojams dar nėra pateikęs visos informacijos pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 I priedo 3.1.2 punktą, visą 32 straipsnyje nurodytą informaciją jis pateikia:

- a) perdavimo sistemos operatoriaus interneto svetainėje arba kitoje elektroninės informacijos teikimo sistemoje;
- b) taip, kad tinklo naudotojams informacija būtų prieinama nemokamai;
- c) patogiai naudoti forma;
- d) aiškiai, kiekybiškai įvertinamai ir lengvai prieinamai;
- e) nediskriminavimo principu;
- f) naudodamas nuoseklius vienetus, t. y. kWh arba kWh/d ir kWh/h;
- g) valstybės narės valstybine (-ėmis) kalba (-omis) ir anglų kalba.

2. Jei matuojamo kiekio negalima nustatyti pagal skaitiklį, gali būti naudojama pakaitinė vertė. Ši pakaitinė vertė naudojama kaip alternatyvi informacija, dėl kurios perdavimo sistemos operatorius neteikia jokios papildomos garantijos.

3. Galimybės gauti informaciją suteikimas nelaikomas kokios nors garantijos suteikimu, išskyrus galimybę gauti informaciją nustatytu formatu ir naudojantis nustatyta priemone, kaip antai interneto svetaine ar žiniatinklio adresu, ir atitinkamą prieigą prie šios informacijos tinklo naudotojams įprastomis naudojimo sąlygomis. Jokiomis aplinkybėmis perdavimo sistemos operatorius neprivalo teikti jokių papildomų garantijų, ypač susijusių su tinklo naudotojų IT sistema.

4. Nacionalinė reguliavimo institucija nusprendžia, kuris informacijos teikimo modelis bus naudojamas kiekvienoje balansavimo zonoje. Informacijos apie einamąją parą matuojamą įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekį teikimo tikslu tos pačios taisyklės taikomos visiems modeliams.

5. Balansavimo zonose, kuriose norima taikyti informacijos teikimo modelio 2 variantą po to, kai įsigalioja šis reglamentas, perdavimo sistemos operatorius arba nacionalinė reguliavimo institucija prirėkus vykdo išankstines rinkos konsultacijas.

34 straipsnis

Einamąją parą matuojamas įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekis

1. Apie einamąją parą matuojamą įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekį balansavimo zonoje, kai tinklo naudotojui priskirtas kiekis lygus patvirtintam kiekiui, perdavimo sistemos operatorius neprivalo teikti informacijos, išskyrus informaciją apie patvirtintą kiekį.

2. Apie einamąją parą matuojamą įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekį balansavimo zonoje, kai tinklo naudotojui priskirtas kiekis nėra lygus patvirtintam kiekiui, D dujų tiekimo parą perdavimo sistemos operatorius pateikia tinklo naudotojams bent du naujausius išmatuotų srautų rodmenis bent pagal bendrą einamąją parą išmatuotą įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekį, rinkdamasis vieną iš dviejų alternatyvų:

- a) per kiekvieną naują matavimą matuojamas dujų srautas nuo šios D dujų tiekimo paros pradžios arba
- b) per kiekvieną naują matavimą matuojami papildomi dujų srautai po ankstesniųjų praneštų rodmenų.

3. Pirmieji atnaujinti rodmenys apima bent 4 D dujų tiekimo paros valandas. Atnaujinti šių matavimų rodmenys pateikiami nedelsiant, t. y. per keturias valandas po dujų srauto pratekėjimo ir ne vėliau kaip 17:00 UTC (žiemos laiku) arba 16:00 UTC (vasaros laiku).

4. Antrųjų rodmenų pateikimo laikas nustatomas patvirtinus nacionalinei reguliavimo institucijai ir jį paskelbia perdavimo sistemos operatorius.

5. Perdavimo sistemos operatorius gali reikalauti, kad tinklo naudotojai nurodytų, kuri 2 dalyje nurodyta informacija jiems

prieinama. Pagal gautus atsakymus šis perdavimo sistemos operatorius pagal 2 ir 4 dalį teikia tinklo naudotojui tą informacijos dalį, kuri tinklo naudotojui neprieinama.

6. Jei vykdamas paskirstymo procesą perdavimo sistemos operatorius nėra atsakingas už dujų kiekių paskirstymą tinklo naudotojams, išimties iš 2 dalies tvarka D dujų tiekimo parą jis teikia informaciją apie bendrą įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekį mažiausiai du kartus per D dujų tiekimo parą.

35 straipsnis

Kas parą matuojamas išleidžiamų dujų kiekis

1. Jei taikomas informacijos teikimo modelio 1 variantas, D dujų tiekimo parą perdavimo sistemos operatorius tinklo naudotojams pateikia bent du atnaujintus išmatuotų srautų paskirstymo rodmenis bent pagal bendrą išmatuotą per parą išleidžiamų dujų kiekį, pasirinkdamas vieną iš dviejų alternatyvų:

- a) per kiekvieną naują matavimą matuojamas dujų srautas nuo šios D dujų tiekimo paros pradžios arba
- b) per kiekvieną naują matavimą matuojami papildomi dujų srautai po ankstesniųjų praneštų rodmenų.

2. Kiekvieni atnaujinti rodmenys pateikiami per dvi valandas po paskutinės dujų srautų tekėjimo valandos pabaigos.

36 straipsnis

Ne kas parą matuojamas išleidžiamų dujų kiekis

1. Jei taikomas informacijos teikimo modelio bazinis atvejis,

- a) D-1 dujų tiekimo parą ne vėliau kaip 12:00 UTC (žiemos laiku) arba 11:00 UTC (vasaros laiku) perdavimo sistemos operatorius pateikia tinklo naudotojams ne kas parą matuojamo D dujų tiekimo parą išleidžiamų dujų kiekio prognozę;
- b) D dujų tiekimo parą perdavimo sistemos operatorius pateikia tinklo naudotojams bent dvi atnaujintas ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio prognozes.

2. Pirmoji atnaujinta prognozė pateikiama ne vėliau kaip 13:00 UTC (žiemos laiku) arba 12:00 UTC (vasaros laiku).

3. Antrosios atnaujintos prognozės pateikimo laikas nustatomas patvirtinus nacionalinei reguliavimo institucijai ir jį paskelbia perdavimo sistemos operatorius. Jį nustatant atsižvelgiama į:

- a) galimybę įsigyti trumpalaikių standartizuotų produktų prekybos platformoje;
- b) tinklo naudotojų ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio prognozės tikslumą, palyginti su jos pateikimo laiku;

- c) patikslintų kiekio paraiškų teikimo terminą, kaip nustatyta 15 straipsnio 1 dalyje;
- d) pirmosios tinklo naudotojo ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio prognozės atnaujinimo laiką.

4. Jei taikomas informacijos teikimo modelio 1 variantas, D dujų tiekimo parą perdavimo sistemos operatorius tinklo naudotojams pateikia bent dvejus atnaujintus išmatuotų srautų paskirstymo duomenis bent pagal bendrą ne kas parą matuojamą išleidžiamų dujų kiekį, kaip nurodyta 35 straipsnyje.

5. Jei taikomas informacijos teikimo modelio 2 variantas, D-1 dujų tiekimo parą perdavimo sistemos operatorius tinklo naudotojams pateikia ne kas parą matuojamo D dujų tiekimo parą išleidžiamų dujų kiekio prognozę, kaip nurodyta 1 dalies a punkte.

37 straipsnis

Įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekis pasibaigus dujų tiekimo parai

1. Ne vėliau kaip D+1 dujų tiekimo paros pabaigoje perdavimo sistemos operatorius kiekvienam tinklo naudotojui pateikia pradinį priskirtą D parą įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekį ir pradinį paros disbalanso kiekį.

- a) Jei taikomas bazinis informacijos teikimo modelis arba jo 1 variantas, priskiriamas visas į skirstymo sistemą pateiktų dujų kiekis.
- b) Jei taikomas informacijos teikimo modelio 2 variantas, ne kas parą matuojamas išleidžiamų dujų kiekis yra lygus tinklo naudotojo ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio kitos paros prognozei.
- c) Jei taikomas informacijos teikimo modelio 1 variantas, pradinis priskirtas kiekis ir pradinis paros disbalanso kiekis laikomi atitinkamai galutiniu priskirtu kiekiu ir galutiniu paros disbalanso kiekiu.

2. Jei taikoma 47–51 straipsniuose nurodyta laikinoji priemonė, pradinis priskirtas kiekis ir pradinis paros disbalanso kiekis gali būti pateikti per tris dujų tiekimo paras nuo D dujų tiekimo paros tuo atveju, jei dėl techninių arba veiklos priežasčių neįmanoma laikytis 1 dalies nuostatų.

3. Perdavimo sistemos operatorius per laikotarpį, nustatytą pagal nacionalines taisykles, kiekvienam tinklo naudotojui pateikia galutinį priskirtą įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekį ir galutinį paros disbalanso kiekį.

38 straipsnis

Sąnaudų ir naudos analizė

1. Per dvejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo perdavimo sistemos operatorius įvertina sąnaudas ir naudą, susijusius su:

- a) informacijos teikimo tinklo naudotojams dažnumo padidiniu;
- b) atitinkamų informacijos pateikimo terminų sutrumpinimu;
- c) teikiamos informacijos tikslumo padidiniu.

Šioje sąnaudų ir naudos analizėje sąnaudos ir nauda išskaičiuojamos pagal subjektų, kuriems daromas poveikis, kategorijas.

2. Atlikdamas šį vertinimą, perdavimo sistemos operatorius, bendradarbiaudamas su skirstymo sistemos operatoriais tais klausimais, kurie jiems daro poveikį, konsultuojasi su suinteresuotosiomis šalimis.

3. Remdamasi konsultacijų rezultatais, nacionalinė reguliavimo institucija nusprendžia, ar reikalingi informacijos teikimo pakeitimai.

39 straipsnis

Skirstymo sistemos operatoriui (-iams) ir prognozuojančiajai (-iosioms) šaliai (-ims) taikomi įpareigojimai teikti informaciją perdavimo sistemos operatoriui

1. Kiekvienas su balansavimo zona susijęs skirstymo sistemos operatorius ir kiekviena prognozuojančioji šalis perdavimo sistemos operatoriui teikia informaciją, būtiną, kad pastarasis galėtų pagal šį reglamentą teikti informaciją tinklo naudotojams. Tokia informacija apima skirstymo sistemoje įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekį, nepriklausomai nuo to, ar tokia sistema yra balansavimo zonos dalis.

2. Atitinkamas perdavimo sistemos operatorius, skirstymo sistemos operatorių ir prognozuojančioji šalis bendradarbiaudami nustato teiktiną informaciją, jos formatą ir teikimo tvarką, siekdami užtikrinti, kad perdavimo sistemos operatorius galėtų tinklo naudotojams tinkamai teikti informaciją pagal šį skyrių ir visų pirma pagal 33 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus.

3. Ši informacija perdavimo sistemos operatoriui teikiama tuo pačiu pagal taikomas nacionalines taisykles nustatytą formatu ir atitinka formatą, kurį perdavimo sistemos operatorius naudoja teikdamas informaciją tinklo naudotojams.

4. Nacionalinė reguliavimo institucija gali prašyti, kad perdavimo sistemos operatorius, skirstymo sistemos operatorius ir prognozuojančioji šalis pasiūlytų su tikslios tinklo naudotojo ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio prognozės teikimu susijusį paskatų mechanizmą, kuris atitiktų perdavimo sistemos operatoriui 11 straipsnio 4 dalyje nustatytus kriterijus.

5. Nacionalinė reguliavimo institucija, pasikonsultavusi su atitinkamais perdavimo sistemos operatoriais ir skirstymo sistemos operatoriais, balansavimo zonoje paskiria prognozuojančiąją šalį. Prognozuojančioji šalis atsako už tinklo naudotojo ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio ir prireikus pagal jį nustatyto priskiriamo kiekio prognozę. Prognozuojančiąja šalimi gali būti perdavimo sistemos operatorius, skirstymo sistemos operatorius arba trečioji šalis.

40 straipsnis

Skirstymo sistemos operatoriui (-iams) taikomi įpareigojimai teikti informaciją perdavimo sistemos operatoriui

Skirstymo sistemos operatorius perdavimo sistemos operatoriui teikia informaciją apie einamąją parą ir kas parą matuojamus į skirstymo sistemą įleidžiamų ir iš jos išleidžiamų dujų kiekius, atitinkančią 34 straipsnio 2–6 dalyse, 35 ir 37 straipsniuose nustatytus informacijos reikalavimus. Ši informacija perdavimo sistemos operatoriui pateikiama per laikotarpį, kurio pakanka, kad perdavimo sistemos operatorius galėtų pateikti informaciją tinklo naudotojams.

41 straipsnis

Skirstymo sistemos operatoriui (-iams) taikomi įpareigojimai teikti informaciją prognozuojančiai šaliai

1. Skirstymo sistemos operatoriai atsako už pakankamos ir naujausios informacijos teikimą prognozuojančiai šaliai, kad pastaroji galėtų taikyti tinklo naudotojo ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio prognozės metodiką, kaip nustatyta 42 straipsnio 2 dalyje. Ši informacija pateikiama laiku, prognozuojančiosios šalies nustatytais terminais, kad būtų atsižvelgiama į jos poreikius.

2. 1 dalis taikoma, *mutatis mutandis*, 1 variantui.

42 straipsnis

Prognozuojančiai šaliai taikomi įpareigojimai teikti informaciją perdavimo sistemos operatoriui

1. Laikydamosi 36 ir 37 straipsniuose nustatytų informacijos reikalavimų, prognozuojančioji šalis perdavimo sistemos operatoriui teikia tinklo naudotojo ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio ir pagal jį nustatyto priskiriamo kiekio prognozes. Ši informacija perdavimo sistemos operatoriui pateikiama per pakankamą laikotarpį, kad jis galėtų perduoti informaciją tinklo naudotojams; kitos paros ir einamosios paros tinklo naudotojo ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio prognozės pateikiamos ne vėliau kaip likus vienai valandai iki 36 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytų terminų, nebent perdavimo sistemos operatorius ir prognozuojančioji šalis susitaria dėl vėlesnio informacijos pateikimo termino, kuris yra pakankamas, kad perdavimo sistemos operatorius galėtų laiku pateikti informaciją tinklo naudotojams.

2. Tinklo naudotojo ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio prognozės metodika grindžiama statistiniu paklausos modeliu, pagal kurį kiekvienam ne kas parą matuojamam išleidžiamų dujų kiekiui priskiriamas apkrovos profilis, kurį sudaro

dujų poreikio pokyčio pagal kintamuosius, kaip antai temperatūrą, savaitės dieną, kliento tipą ir atostogų sezonus, formulė. Prieš patvirtinant metodiką, dėl jos konsultuojamasi.

3. Prognozuojančioji šalis bent kas dvejus metus skelbia tinklo naudotojo ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio prognozės tikslumo ataskaitą.

4. Prireikus perdavimo sistemos operatoriai teikia duomenis apie dujų srautus per laikotarpį, kurio pakanka, kad prognozuojančioji šalis laikytųsi pagal šį straipsnį nustatytą įpareigojimų.

5. 2–4 dalys taikomos, *mutatis mutandis*, 1 variantui.

IX SKYRIUS

DUJŲ LAIKYMO VAMZDYNE PASLAUGA

43 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Perdavimo sistemos operatorius gali siūlyti tinklo naudotojams dujų laikymo vamzdyne paslaugą, kai nacionalinė reguliavimo institucija patvirtina atitinkamas sąlygas.

2. Dujų laikymo vamzdyne paslaugos sąlygos yra nuoseklios su tinklo naudotojo atsakomybe subalansuoti per dujų tiekimo parą įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kieki.

3. Dujų laikymo vamzdyne paslauga ribojama dujų laikymo vamzdyne galimybių perdavimo tinkle lygiu ir pagal atitinkamo perdavimo sistemos operatoriaus vertinimą laikoma, kad ji nereikalinga perdavimo funkcijai vykdyti.

4. Į dujų kiekį, kurį šia paslauga besinaudojantys tinklo naudotojai įleidžia į perdavimo tinklą ir iš jo išleidžia, atsižvelgiama apskaičiuojant jų paros disbalanso kiekį.

5. VII skyriuje nustatytas neutralumo mechanizmas netaikomas dujų laikymo vamzdyne paslaugai, nebent nacionalinė reguliavimo institucija nusprendžia kitaip.

6. Tinklo naudotojai, teikdami kiekio paraiškas ir patikslintas kiekio paraiškas, atitinkamam perdavimo sistemos operatoriui praneša apie naudojamą dujų laikymo vamzdyne paslaugą.

7. Perdavimo sistemos operatorius gali nereikalauti, kad tinklo naudotojai pateiktų 6 dalyje nurodytas kiekio paraiškas ir patikslintas kiekio paraiškas, kai tokių kiekio paraiškų nepateikimas netrukdo veikti didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais rinkai, o perdavimo sistemos operatorius turi pakankamai informacijos, kad galėtų tiksliai paskirstyti dujų kiekius, kurie kitą dujų tiekimo parą bus tiekiami naudojant dujų laikymo vamzdyne paslaugą.

44 straipsnis

Dujų laikymo vamzdyne paslaugos teikimo sąlygos

1. Dujų laikymo vamzdyne paslaugą galima teikti, jeigu laikomasi šių kriterijų:

- a) teikdamas dujų laikymo vamzdyne paslaugą perdavimo sistemos operatorius neturi sudaryti jokių sutarčių su kitu infrastruktūros teikėju, kaip antai saugyklų sistemos operatoriumi ar SGD sistemos operatoriumi;
- b) perdavimo sistemos operatoriaus pajamos, gautos teikiant dujų laikymo vamzdyne paslaugą, yra bent lygios išlaidoms, kurias jis patiria arba numato patirti teikdamas šią paslaugą;
- c) dujų laikymo vamzdyne paslauga teikiama laikantis skaidrumo ir nediskriminavimo principų ir gali būti siūloma remiantis konkurenciniais mechanizmais;
- d) perdavimo sistemos operatorius nei tiesiogiai, nei netiesiogiai neapmokestina tinklo naudotojo dėl teikiant dujų laikymo vamzdyne paslaugą patirtų išlaidų, jeigu tinklo naudotojas nėra sudaręs šios paslaugos sutarties, ir
- e) teikiant dujų laikymo vamzdyne paslaugą nedaroma žalingo poveikio tarpvalstybinei prekybai.

2. Perdavimo sistemos operatorius visų pirma stengiasi mažinti einamosios paros įpareigojimus, o ne teikti dujų laikymo vamzdyne paslaugą.

X SKYRIUS

LAIKINOSIOS PRIEMONĖS

45 straipsnis

Laikinosios priemonės. Bendrosios nuostatos

1. Jei didmeninė prekyba trumpalaikiais dujų tiekimo produktais nėra pakankamai likvidi, perdavimo sistemos operatoriai taiko 47–50 straipsniuose nurodytas tinkamas laikinąsias priemones. Taikydamos laikinąsias priemones perdavimo sistemos operatorius balansavimo veiksmais stengiasi kuo labiau skatinti didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais likvidumą.

2. Laikinosios priemonės taikymas nedaro poveikio bet kurios (-ių) kitos (-ų) alternatyvios (-ių) arba papildomai taikomos (-ų) laikinosios (-ųjų) priemonės (-ių) įgyvendinimui, jeigu tokiomis priemonėmis siekiama skatinti konkurenciją ir didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais likvidumą ir jeigu jos atitinka šiuo reglamentu nustatytus bendruosius principus.

3. Kiekvienas perdavimo sistemos operatorius 1 ir 2 dalyse nurodytas laikinąsias priemones parengia ir įgyvendina pagal 46

straipsnio 1 dalyje nurodytą ataskaitą, kurią 46 straipsnyje nustatyta tvarka tvirtina nacionalinė reguliavimo institucija.

4. Ataskaitoje numatoma, kad laikinųjų priemonių taikymas bus nutrauktas ne vėliau kaip po penkerių metų nuo šio reglamento įsigaliojimo.

46 straipsnis

Laikinosios priemonės. Metinė ataskaita

1. Jeigu perdavimo sistemos operatorius numato įgyvendinti laikinąsias priemones arba toliau jas taikyti, jis parengia ataskaitą, kurioje nurodo:

- a) didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais rinkos raidos būklės ir likvidumo ataskaitos rengimo metu aprašymą, įskaitant, *inter alia*, šiuos duomenis, jei perdavimo sistemos operatorius juos turi:
 - i) virtualiame prekybos punkte sudarytų sandorių skaičių ir bendrą sandorių skaičių;
 - ii) pardavimo ir pirkimo kainų skirtumus ir pardavimo ir pirkimo pasiūlymų apimtį;
 - iii) dalyvių, turinčių galimybę dalyvauti didmeninėje prekyboje trumpalaikiais dujų tiekimo produktais, skaičių;
 - iv) dalyvių, aktyviai dalyvaujančių didmeninėje prekyboje trumpalaikiais dujų tiekimo produktais per tam tikrą laikotarpį, skaičių;

b) taikytinas laikinąsias priemones;

c) laikinųjų priemonių taikymo priežastis:

- i) paaiškinimą, kodėl tų priemonių reikia atsižvelgiant į didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais rinkos raidos būklę, nurodytą b punkte;
- ii) vertinimą, kaip dėl tų priemonių taikymo padidės didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais likvidumas;

d) veiksmus, kurių bus imamasi laikinosioms priemonėms panaikinti, įskaitant kriterijus, pagal kuriuos bus imamasi šių veiksmų, ir susijusio tvarkaraščio vertinimą.

2. Dėl siūlomos ataskaitos perdavimo sistemos operatorius konsultuojasi su suinteresuotosiomis šalimis.

3. Po konsultacijų perdavimo sistemos operatorius pateikia ataskaitą tvirtinti nacionalinei reguliavimo institucijai. Pirmoji ataskaita pateikiama per šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo, o vėlesnės jos atnaujinimo ataskaitos prireikus teikiamos kasmet.

4. Nacionalinė reguliavimo institucija per šešis mėnesius nuo visos ataskaitos gavimo priima ir paskelbia pagrįstą sprendimą. Apie tokį sprendimą nedelsiant pranešama Agentūrai ir Komisijai. Spręsdama, ar patvirtinti ataskaitą, nacionalinė reguliavimo institucija vertina jos poveikį balansavimo režimo derinimui, rinkos integravimo palengvinimui, nediskriminacinės, veiksmingos konkurencijos ir veiksmingo dujų rinkos veikimo užtikrinimui.

5. Taikoma 27 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

47 straipsnis

Balansavimo platforma

1. Jeigu didmeninė prekyba trumpalaikiais dujų tiekimo produktais nėra pakankamai likvidi arba numatoma, kad ji nebus likvidi, arba jeigu perdavimo sistemos operatorius negali įsigyti šioje rinkoje pakankamai jam reikalingų konkretaus pateikimo laiko produktų ir konkrečios pateikimo vietos produktų, įsteigiama balansavimo platforma, kad perdavimo sistemos operatorius galėtų atlikti balansavimo veiksmus.

2. Perdavimo sistemos operatorius apsvarsto, ar bendradarbiaujant perdavimo sistemos operatoriams gretimose balansavimo zonose gali būti įgyvendinta bendra balansavimo platforma ir, kai pakanka sujungimo pajėgumų, ar įgyvendinti tokią balansavimo platformą būtų efektyvu. Jei sukuriama bendra balansavimo platforma, ją tvarko atitinkami perdavimo sistemos operatoriai.

3. Jei 1 dalyje aprašyta padėtis per penkerius metus iš esmės nepasikeičia, nacionalinė reguliavimo institucija gali, nepažeisdama 45 straipsnio 4 dalies ir pateikusi atitinkamą ataskaitos pakeitimą, nuspręsti toliau naudoti balansavimo platformą dar vieną ne ilgesnį kaip penkerių metų laikotarpį.

48 straipsnis

Balansavimo platformos alternatyva

Jeigu perdavimo sistemos operatorius gali įrodyti, kad naudojant balansavimo platformą dėl nepakankamų balansavimo zonų sujungimo pajėgumų negalima padidinti didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais likvidumo ir perdavimo sistemos operatorius negali efektyviai imtis balansavimo veiksmų, jis gali naudotis alternatyva, pvz., balansavimo paslaugomis, kurią tvirtina nacionalinė reguliavimo institucija. Jei naudojama tokia alternatyva, nustatomos atitinkamų po to sudaromų sutarčių sąlygos, taikomos kainos ir naudojimosi trukmė.

49 straipsnis

Laikinis disbalanso mokestis

1. Jeigu būtina taikyti 45 straipsnyje nurodytas laikinąsias priemones, kaina, užuot taikius paros disbalanso mokestį

apskaičiavimo metodiką, gali būti apskaičiuojama pagal 46 straipsnyje nurodytą ataskaitą.

2. Tokiu atveju kainos nustatymas gali būti pagrįstas reguliuojama kaina, apytikre rinkos kaina arba kaina, nustatyta pagal balansavimo platformos prekybos sandorius.

3. Apytikrė rinkos kaina turėtų atitikti 22 straipsnio 6 dalyje nustatytas sąlygas. Nustatant tokią apytikrę kainą atsižvelgiama į galimą manipuliavimo rinką pavojų.

50 straipsnis

Tolerancija

1. Tolerancija gali būti taikoma tik jei tinklo naudotojai negali:

- a) dalyvauti didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais rinkoje, kuri yra pakankamai likvidi;
- b) naudotis dujų kiekiais, būtinais trumpalaikiams dujų paklausos ar pasiūlos svyravimams išlyginti, arba
- c) gauti pakankamai informacijos apie savo įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kieki.

2. Tolerancijos taikomos:

- a) atsižvelgiant į tinklo naudotojų paros disbalanso kieki;
- b) laikantis skaidrumo ir nediskriminavimo principų;
- c) tik tiek, kiek būtina, ir tik tol, kol būtina.

3. Taikant tolerancijas gali būti sumažinamas su tinklo naudotojo paros disbalanso kiekiu per dujų tiekimo parą arba jo dalimi susijęs ribinės pardavimo kainos arba ribinės pirkimo kainos finansinis poveikis tinklo naudotojui.

4. Tolerancijos lygis yra didžiausias už vidutinę svertinę kainą kiekvieno tinklo naudotojo perkamas arba parduodamas dujų kiekis. Jeigu lieka kiekvieno tinklo naudotojo paros disbalanso kiekį sudarantis dujų kiekis, kuris viršija tolerancijos lygį, jis parduodamas už ribinę pardavimo kainą arba perkamas už ribinę pirkimo kainą.

5. Tolerancijos lygis nustatomas taip, kad:

- a) atitiktų perdavimo tinklo lankstumą ir tinklo naudotojo poreikius;
- b) atitiktų tinklo naudotojo rizikos lygį valdant įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekių balansą;

- c) nestabdytų didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais rinkos vystymosi;
- d) dėl jo pernelyg nepadidėtų perdavimo sistemos operatoriaus balansavimo veiksmų išlaidos.

6. Tolerancijos lygis apskaičiuojamas pagal kiekvieną dujų tiekimo parą kiekvieno tinklo naudotojo įleidžiamų ir išleidžiamų dujų kiekį, išskyrus prekybos sandorius virtualiame prekybos punkte. Pakategorės nustatomos pagal taikomas nacionalines taisykles.

7. Ne kas parą matuojamam išleidžiamų dujų kiekiui, nustatytam pagal taikomas nacionalines taisykles, taikomas tolerancijos lygis grindžiamas atitinkamos tinklo naudotojo ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio prognozės ir priskirto ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio skirtumu.

8. Į tolerancijos lygį gali būti įtrauktas elementas, apskaičiuojamas atsižvelgiant į tinklo naudotojo ne kas parą matuojamo išleidžiamų dujų kiekio nuokrypio nuo prognozės taikymą. Tai dydis, kuriuo atitinkama prognozė:

- a) viršija ne kas parą matuojamą priskirtą išleidžiamų dujų kiekį, jei paros disbalanso kiekis yra teigiamas;
- b) mažesnė už ne kas parą matuojamą priskirtą išleidžiamų dujų kiekį, jei paros disbalanso kiekis yra neigiamas.

XI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS IR PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

51 straipsnis

Perdavimo sistemos operatoriaus lanksčiai tiekiamų dujų pertekliaus atidavimas

- Jeigu pagal ilgalaikes lankstaus dujų tiekimo sutartis, kurios galioja šio reglamento įsigaliojimo dieną, perdavimo sistemos operatoriumi suteikiama teisė išleisti arba įleisti tam tikrą kiekį dujų, perdavimo sistemos operatorius stengiasi šiuos kiekius sumažinti.
- Nustatydamas pagal ilgalaikes galiojančias lankstaus dujų tiekimo sutartis įleidžiamų arba išleidžiamų dujų kiekio perteklių, perdavimo sistemos operatorius atsižvelgia į trumpalaikių standartizuotų produktų naudojimą.
- Lanksčiai tiekiamų dujų kiekio perteklius gali būti atiduodamas:
 - pagal galiojančios sutarties sąlygas, jeigu sutartyje yra nuostatos, kuriomis leidžiama sumažinti dujų kiekį, dėl kurio susitarta, ir (arba) nutraukti galiojančią sutartį, arba

b) jeigu tokios teisės sutartyje nenumatytos:

- sutartis galioja iki joje numatyto termino pagal taikomas sąlygas;
- susitariančiosios šalys atsižvelgia į papildomą tvarką, kad atiduotų atgal į rinką visą perteklinį balansavimui nereikalingą dujų kiekį, kad kiti tinklo naudotojai galėtų naudotis didesniais lanksčiai tiekiamų dujų kiekiais.

4. Jeigu galiojančioje sutartyje numatyta galimybė sumažinti lanksčiai tiekiamų dujų kiekį tiek, kiek yra pertekliaus, perdavimo sistemos operatorius lanksčiai tiekiamų dujų kiekį sumažina kuo greičiau po šio reglamento įsigaliojimo arba kuo greičiau po to, kai tik nustatoma, kad tokio pertekliaus esama.

5. Perdavimo sistemos operatorius konsultuojasi su suinteresuotais šalimis dėl konkrečių pasiūlymų, kurie turi būti įgyvendinami kaip laikinosios priemonės, kad būtų atiduotas bet koks pagal ilgalaikę galiojančią lankstaus dujų tiekimo sutartį tiekiamų dujų perteklius.

6. Perdavimo sistemos operatorius skelbia informaciją apie balansavimo veiksmus, atliekamus pagal ilgalaikę galiojančią sutartį.

7. Nacionalinė reguliavimo institucija gali nustatyti, kiek, siekiant padidinti didmeninės prekybos trumpalaikiais dujų tiekimo produktais rinkos likvidumą, proporcingai turėtų būti sumažinta ilgalaikių sutarčių.

52 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

- Nacionalinė reguliavimo institucija, remdamasi pagrįstu perdavimo sistemos operatoriaus prašymu, gali jam leisti pradėti laikytis šio reglamento nuostatų per dvidešimt keturis mėnesius nuo 2014 m. spalio 1 d., jeigu perdavimo sistemos operatorius netaiko X skyriuje nurodytų laikinųjų priemonių. Jei nacionalinė reguliavimo institucija pasinaudoja šia galimybe, šis reglamentas nacionalinės reguliavimo institucijos sprendime nustatytą pereinamąjį laikotarpį to perdavimo sistemos operatoriaus balansavimo zonoje netaikomas tiek, kiek nustatyta tame sprendime.
- Nacionalinė reguliavimo institucija, gavusi tokį prašymą, per tris mėnesius priima ir paskelbia pagrįstą sprendimą pagal 1 dalį. Apie tokį sprendimą nedelsiant pranešama Agentūrai ir Komisijai.

53 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Nepažeidžiant 28 straipsnio, 33 straipsnio 5 dalies, 38 straipsnio 1 dalies, 45 straipsnio 4 dalies, 46 straipsnio 3 dalies, 51 ir 52 straipsnių, šis reglamentas taikomas nuo 2015 m. spalio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. kovo 26 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO
